

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 8Nt/84/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113011119
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Manduch
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2013:3113011119.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci vedenej proti odsúdenému F. N., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom R., T. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 26.09.2013 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Manducha a prísediacich Rudolfa Dorušinca a Jána Mala, takto

rozhodol:

Podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku sa návrh na povolenie obnovy konania trestnej veci odsúdeného F. N., nar. XX.XX.XXXX v R., pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a iné vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 3T 50/2008 zamietá, keďže súd nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. poriadku.

odôvodnenie:

Dňa 04.06.2013 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného F. N. o povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 3T/50/2008 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona a iné. Návrh odôvodnil nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorým bolo rozhodnuté, že v § 41 ods. 2 zákona č. 300/2005 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy. Nakoľko bola pri ukladaní trestu použitá asperačná zásada, žiada o opätovné uloženie nového - nižšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal výsluch odsúdeného, vykonal dokazovanie preštudovaním spisového materiálu v trestnej veci pod sp. zn. 3T 50/2008, najmä rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 07.04.2009, č. k. 3T 50/2008-79.

F. N. bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 07.04.2009 č. k. 3T 50/2008-79, právoplatným 07.04.2009 uznaný vinným, že

1) dňa 26.novembra 2007 v čase asi o 07.00 hod. v Trenčíne, na ul. gen. Svobodu pri starej tržnici, po predchádzajúcom nedorozumení ohľadne vyplatenia mzdy, fyzicky napadol S. Z. tým spôsobom, že ho pravou rukou chytil za bundu, ľavou rukou strhol z tváre okuliare, tieto si schoval a násilím od neho pýtal peniaze, ktoré mu mal vyplatiť S. Z. za vykonané práce, pričom keď mu povedal, že za jeho nekvalitnú prácu nedostal od zákazníkov peniaze a preto mu ich nedá, opätovne mu povedal, že chce peniaze, pričom ho chytil za zapnutú bundu pod krkom a tlačil ho vedľa k zaparkovanému autu a stále od neho požadoval peniaze, avšak od svojho konania upustil vtedy, keď okolo nich prechádzali náhodní ľudia,

2) dňa 08.januára 2008 v čase o 06.40 hod. v Trenčíne, na ul. D. , po tom, ako S. Z. chcel svoju maloletú dcéru zaviesť do družiny, túto posadil do osobného motorového vozidla zn. LADA 1200 na zadné sedačky s jej osobnými vecami - taškou, vyšiel spoza zaparkovaných áut, priblížil sa k nemu v

čase keď na vozidle škriabal zamrznuté sklá, vytiahol z bundy pravou rukou nožik o dĺžke asi 25 až 30 cm s drevenou rukoväťou, rozbehol sa k S. Z. so slovami „zabijem Ťa“ a naznačoval bodnutie, na čo sa zľakol, začal kričať, že zavolá políciu a z obavy o svoj život, mu nastriekal do očí kaser, pričom keď si snehom ošetril oči a tvár, utekal k motorovému vozidlu S. Z. a z tohto zobral jeho tašku čiernej farby, v ktorej sa nachádzal preukaz poistenca, peniaze v sume cca 500,- Sk a z tašky maloletej dcéry zobral jej školské veci v hodnote cca 40,- Sk,

čím spáchal v bode 1/ rozsudku - zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a v bode 2/ rozsudku - prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 11 (jedenásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí žiadal prejednať jeho návrh na povolenie obnovy.

Prokurátor okresnej prokuratúry žiadal návrh zamietnuť.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o konaní pred ústavným súdom“), ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť v zmysle čl. 125 Ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 394 ods. 4 Tr. por. skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 až 3 je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť.

Podľa § 394 ods. 5 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo príslušníci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

Podľa § 399 ods. 2 Tr. por. súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

Po preskúmaní podaného návrhu súd zistil, že návrh na obnovu konania podal odsúdený, ktorý je na podanie takéhoto návrhu oprávnenou osobou, návrh smeruje proti rozhodnutiu, ohľadne, ktorého je prípustná obnova konania a zároveň nie je obnova konania vylúčená podľa § 395 Tr. poriadku, sú teda splnené formálne predpoklady na meritórne rozhodnutie o žiadosti odsúdeného.

Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.11.2012, sp. zn. PL.US 106/2011 - 85 súd takto rozhodol: v paragrafe 41 ods. 2 zákona číslo 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody „nie sú v súlade s článkom 1 Ústavy slovenskej republiky (ďalej len „nález Ústavného súdu“).

Podľa názoru súdu rozhodnutie ústavného súdu ako také nie je obligatórnou podmienkou povolenia obnovy konania, nakoľko samotné ust. § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom odkazuje na postup podľa Trestného poriadku. Práve tento odkaz robí Trestný poriadok a § 394 Tr. poriadku ustanovením *lex specialis* k § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom. V opačnom prípade by sa z mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania stalo formálne konanie s jediným výsledkom - povolením obnovy konania v každej veci na ktorú má dopad nález ústavného súdu, bez skúmania a posúdenia či trest uložený v pôvodnom konaní je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa. To znamená, že ustanovenie § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom (hoci odkazuje na postup podľa Trestného poriadku) by nútilo súd nerešpektovať a neskúmať splnenie druhej podmienky § 394 Tr. poriadku. Tým by súdu bolo odňatá možnosť dispozičného rozhodovania a došlo by k zmene zmyslu, charakteru i povahy samotnej obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku na formalistické povolenie obnovy konania bez zamyslenia sa na tým či je resp. môže byť povolenie z hľadiska primeranosti trestu opodstatnené alebo nie. Obnova konania, pokiaľ ide o výrok o treste, by mala slúžiť na nápravu trestu, ktorý sa javí byť neprimeraným v dôsledku použitia ústavným súdom zrušeného ustanovenia a nie na formálnu nápravu rozhodnutia ako takého v dôsledku použitia zrušeného ustanovenia Trestného zákona.

V konaní o obnove sa nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale posudzuje sa výlučne otázka, či nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v spojení s dôkazmi už vykonanými môžu odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie o vine a treste. Súd teda nemôže bez ďalšieho prevziať nové skutočnosti či dôkazy, bez toho aby ich hodnotil vo vzťahu ku skutočnostiam a dôkazom, z ktorých vzišlo pôvodné skutkové zistenie. Nie každá nová skutočnosť či dôkaz sú tak spôsobilé vyvolať následky predvídané v § 394 ods. 1 Trestného poriadku. (ÚS ČR 19/2004-u).

Záver súdu o tom či existencia nových skutočností či nových dôkazov je spôsobilá odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie, nemožno ustáliť iným procesným postupom, len porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov s dôkazným významom novo tvrdených skutočností alebo novo vykonaných dôkazov, a to v intenciách ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku, pričom taký postup nie je v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 2 ods. 19 Trestného poriadku. Preto už v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania (*iudicium rescindens*) musí súd hodnotiť nové skutočnosti a nové dôkazy z hľadiska ich významu vo vzťahu k preskúmanému právoplatnému rozhodnutiu a nemôže sa obmedziť len na strohé konštatovanie ich existencie s tým, že k hodnoteniu nových skutočností alebo dôkazov pristúpi až potom ako na ich podklade povolí obnovu konania. (TR NS 39/2007 - T, podobne aj NS 8/2001-T 218 a R 72/1980).

V čase podania návrhu na obnovu konania teda existovala nová skutočnosť neznáma súdu v čase, keď rozhodoval o vyššie uvedenom treste pre odsúdeného, pričom touto je práve vyššie citovaný nález Ústavného súdu, ktorý okamihom jeho vyhlásenia spôsobil zmenu právnej normy, ktorou sa súd riadil pri ukladaní trestu. Tým je naplnený prvý predpoklad na povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. poriadku. Ďalším predpokladom na povolenie obnovy konania je, že táto nová skutočnosť alebo dôkaz by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom, na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa alebo uložený druh trestu by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu alebo vzhľadom, na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Oba uvedené predpoklady teda 1. existencia novej skôr neznámej skutočnosti alebo dôkazu a 2. spôsobilosť tejto novej skutočnosti alebo dôkazu privodiť iné rozhodnutie o vine alebo iné rozhodnutie o treste musia byť súčasne splnené na to, aby bolo možné vyhovieť návrhu na povolenie obnovy konania.

Ako už bolo uvedené existenciu 1. predpokladu - novej skôr neznámej skutočnosti považuje súd za preukázanú v podobe nálezu Ústavného súdu, pričom na povolenie obnovy konania je potrebné zistiť či v dôsledku stratu činnosti § 41 ods. 2 Trestného zákona prvá veta, časť za bodkočiarkou pôvodne uložený trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trest uje v zrejmom rozpore s účelom trestu (2. predpoklad).

Ústavným súdom bolo za ústavne nekonformné vyhlásené znenie „súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby“, nakoľko uvedené znenie neumožňovalo dostatočne individualizovať trest. Nález Ústavného súdu sa teda dotkol textu za bodkočiarkou. Znenie „ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu“ zostalo nálehom nedotknuté. Zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu je naďalej v súlade s ústavou.

Odsúdenému bol v konaní sp. zn. 3T 50/2008 ukladaný úhrnný trest za viac ako dva úmyselné trestné činy, z ktorých jeden bol zločinom, spáchaných dvoma skutkami, čo znamená, že v tomto prípade sú splnené zákonné podmienky na uloženie trestu podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona. Trestná sadzba trestného činu lúpeže (ako trestného činu zo spáchaných trestných činov najprísnejšie trestného) podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona je v rozpätí 3 - 8 rokov. Po zvýšení hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu sa jedná o rozpätie 3 - 10 rokov a 8 mesiacov. V konaní sp. zn. 3T/50/2008 bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 11 (jedenásť) mesiacov. Vzhľadom na charakter spáchaných trestných činov a na všetky okolnosti prípadu, najmä so zohľadnením osobných pomerov obžalovaného, pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený účel trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona, t. j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku, považuje súd tento trest aj po účinnosti nálezu Ústavného súdu naďalej za primeraný, zákonný a dostatočný trest. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo 84/2012 zo dňa 13.02.2013 v ktorom sa uvádza, že „súdy môžu aj naďalej ukladať páchatel'om trestných činov, ak sú splnené podmienky, sprísnené tresty podľa tzv. asperačnej zásady, pričom nie sú viazané trestnou sadzbou nachádzajúcou sa nad jednou polovicou takto zvýšenej trestnej sadzby.“ Z uvedeného vyplýva, že trest odňatia slobody uložený v pôvodnom konaní vo výmere 6 (šesť) rokov a 11 (jedenásť) mesiacov nie je trestom uloženým mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, preto súd naďalej považuje výšku uloženého trestu za primeranú a zákonnú.

Odsúdeným prezentovaná skutočnosť v návrhu nie je skutočnosťou (napriek tomu, že súdu nebola v čase rozhodovania známa), ktorá by sama osobe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodňovala iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktorú by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, príp. by odôvodňovala rozpor uloženého druhu trestu s účelom trestu.

Pretože súd na základe vyššie uvedených skutočností nezistil kumulatívne splnenie podmienok potrebných na povolenie obnovy konania podľa § 394 Tr. por., rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) dní od jeho oznámenia (vyhlásenia) prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.